

Offentligt finansieret alkoholbehandling

Introduktion

I denne rapport beskrives personer med kontakt til den offentligt finansierede alkoholbehandling. I rapporten indgår borgere, der har modtaget behandling i den offentligt finansieret alkoholbehandling, som var 15 år eller derover da de startede i behandling.

Rapporten er udarbejdet af Sundhedsdatastyrelsen på baggrund af Det Nationale Alkoholbehandlingsregister og Lægemiddelstatistikregisteret.

Hovedresultater

- › Flere unikke personer kommer i offentligt finansieret alkoholbehandling.
- › Antallet af personer, der årligt nyindskrives i offentligt finansieret alkoholbehandling ligger dog på omtrent samme niveau. Samtidig er der sket en stigning i antallet af personer, som ikke tidligere har været i alkoholbehandling.
- › Andelen af personer der er i anonym offentligt finansieret alkoholbehandling er stabil.
- › Størstedelen af personerne indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling er mænd i alderen 40 til 64 år.
- › Flere personer registreres som færdigbehandlede når de afslutter alkoholbehandling i 2018 i forhold til 2008.
- › Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er steget i alle fem regioner.
- › Omkring 20 pct. af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er i samtidig medicinsk alkoholbehandling.

Borgere i offentligt finansieret alkoholbehandling

I denne opgørelse er Det Nationale Alkoholbehandlingsregister samt Lægemiddelstatistikregisteret anvendt. Opgørelsen dækker over borgere, der er indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling i perioden 2008-2018. Populationen omfatter alene borgere, der var 15 år eller derover da de blev indskrevet i alkoholbehandlingen.

Den offentlige alkoholbehandling er gratis og tilgængelig for alle borgere i Danmark. Det er kommunerne der er ansvarlige for at tilbyde behandlingen og den består typisk af enten individuelterapi, gruppeterapi eller familierapi.

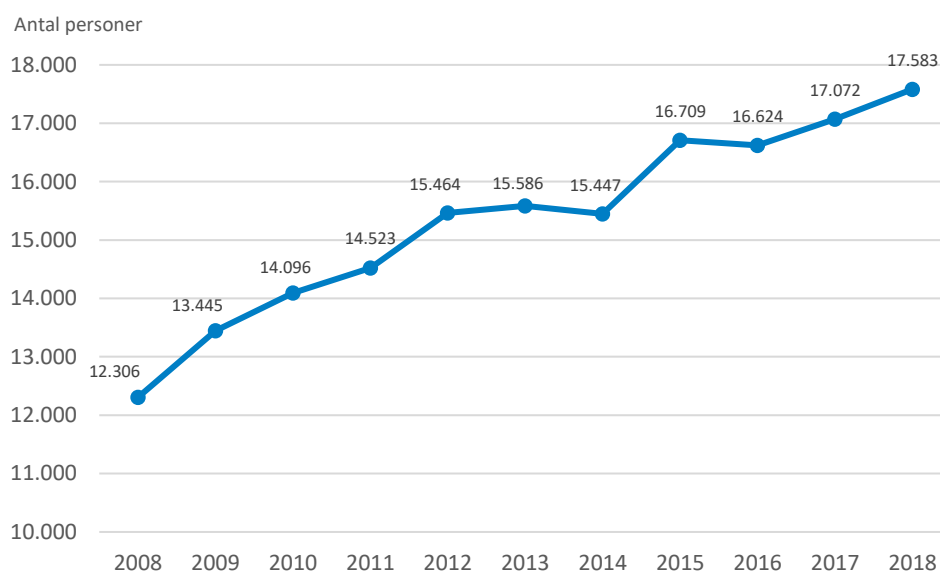
Borgere, der kun har fået ordineret ét af de fire præparater godkendt til alkoholbehandling vil således ikke indgå i opgørelsen.

Antallet af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er stigende

Det samlede antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er steget inden for de sidste 10 år. I 2008 var godt 12.300 personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, mens det i 2018 er knap 17.600 personer, *jf.* Figur 1. Det er en stigning på 30 pct. over en tiårig periode.

Antallet af personer i alkoholbehandling pr. 1.000 borgere er også steget fra 2,8 personer i 2008 til 3,7 personer i alkoholbehandling pr. 1.000 borgere i 2018 *jf.* Bilagstabel 1.

Figur 1 Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i perioden 2008-2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

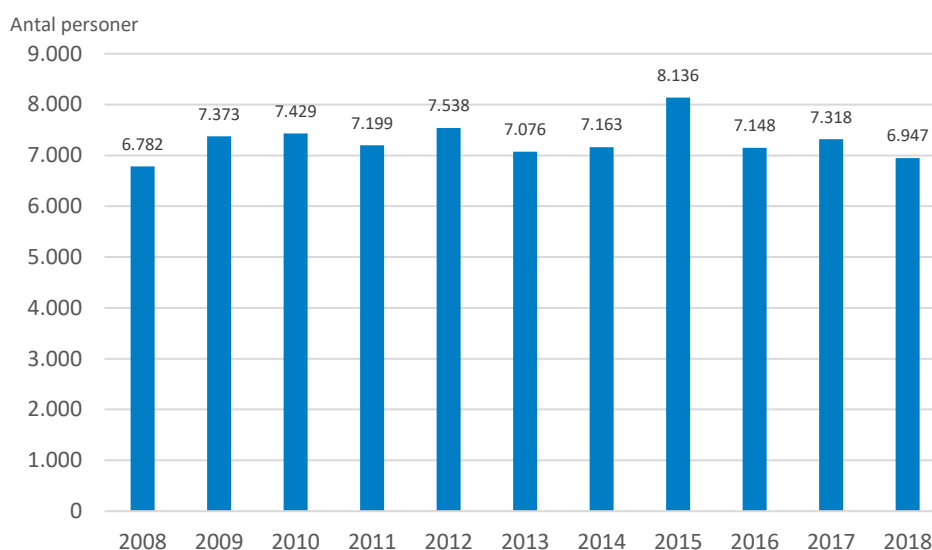
Note: Antallet af unikke personer i behandling inkluderer både personer med oplyst CPR- nummer og personer, der er i anonym alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år. Antallet af personer, der var i alkoholbehandling i 2018, er defineret som alle unikke personer, der er indskrevet i alkoholbehandling i år 2018 samt alle personer, der blev indskrevet før år 2018, men som først blev udskrevet i løbet af 2018 eller senere. Personer kan være indskrevet i flere år. Derfor kan den samme person også tælle med i flere år.

Antal nyindskrevne i offentligt finansieret alkoholbehandling er konstant

Antallet af personer, der nyindskrives i offentligt finansieret alkoholbehandling ligger på omtrent samme niveau de sidste 10 år *jf.* Figur 1. Hvert år indskrives omkring 7.000 nye personer i offentligt finansieret alkoholbehandling det svarer til, at omkring 1,5 personer nyindskrives i behandling pr. 1.000 borgere i Danmark *jf.* Bilagstabel 1.

Nyindskrevne personer dækker over nyindskrivninger i alkoholbehandling i de enkelte år. Dvs. en person der indskrives i 2016 og udskrives igen, som indskrives på ny i 2018 vil da fremgå som nyindskrevne i begge år.

Figur 2 Antal nyindskrevne personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i perioden 2008-2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4 juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Opgørelsen viser personer, der ønsker at være anonyme i forbindelse med deres alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år.

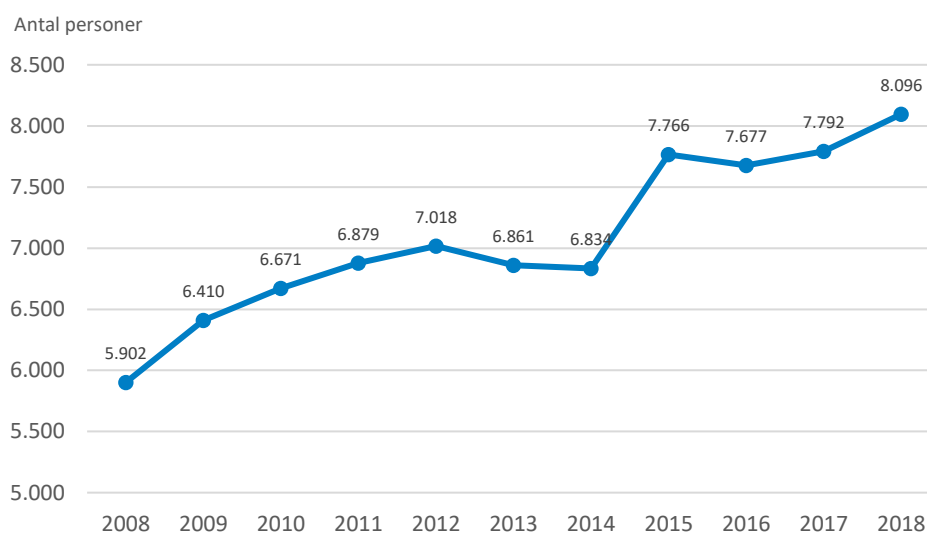
Andelen der ikke tidligere været i alkoholbehandling er stabil

Der er sket en stigning i antallet af personer der kommer i alkoholbehandling for første gang, men andelen der ikke tidligere har været i alkoholbehandling er stabil.

I 2018, er 46 pct. af personerne i alkoholbehandling for første gang, svarende til knap 8.100, mens det i 2008 var 48 pct., svarende til knap 5.900 personer. *jf.* Figur 3.

Personer, der er i alkoholbehandling for første gang dækker over personer, som oplyser at de ikke tidligere har modtaget nogen form for alkoholbehandling.

Figur 3 Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling for første gang i perioden 2008-2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

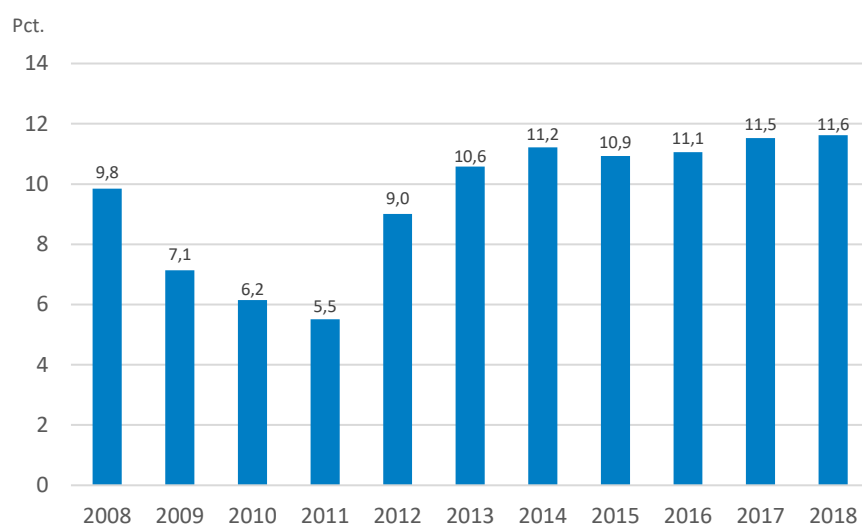
Note: Opgørelsen dækker over alle personer i offentligt finansieret alkoholbehandling. Antallet af unikke personer i behandling inkluderer både personer med oplyst CPR-nummer og personer, der er i anonym alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år. Opgørelsen er baseret på, hvorvidt personerne selv har angivet at have været i alkoholbehandling tidligere eller ej på indskrivningstidspunktet. En person indskrevet i alkoholbehandling i 2017 og udskrevet i 2018 vil indgå i begge år i denne opgørelse da de er i alkoholbehandling i begge år. Der gøres opmærksom på, at disse borgere har angivet ikke tidligere at have modtaget nogen form for behandling for deres alkoholproblemer. Dette inkluderer behandling på hospital, hos praktiserende læge, private institutioner, fængsel, kommunale institutioner, i udlandet etc.

Næsten 12 pct. er i anonym offentlig finansieret alkoholbehandling

Andelen af personer i anonym offentlig finansieret behandling er steget siden 2008. I 2008 var knap 10 pct. af personerne indskrevet i offentlig finansierede behandlinger anonyme, mens det er knap 12 pct. i 2018, *jf.* Figur 4.

I 2018 svarer det til at godt 2.000 personer, er i anonym offentlig finansieret alkoholbehandling.

Figur 4 Andel anonyme personer i offentlig finansieret alkoholbehandling i 2008 og 2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4 juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

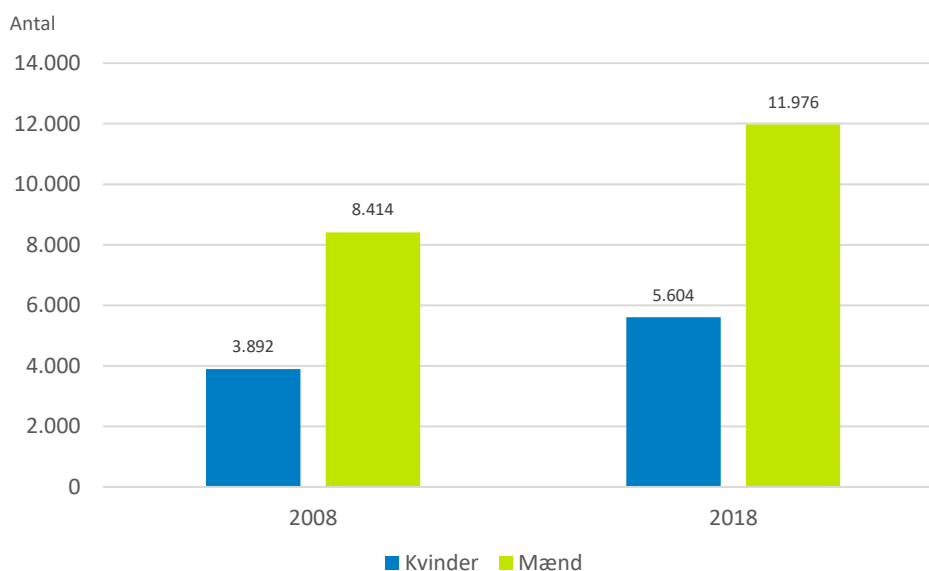
Note: Opgørelsen viser personer, der ønsker at være anonyme i forbindelse med deres alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år.

Flere mænd end kvinder er i offentligt finansieret alkoholbehandling

Der er mere end dobbelt så mange mænd i forhold til kvinder i offentligt finansieret alkoholbehandling. I 2018 er der godt 5.600 kvinder og knap 12.000 mænd i offentligt finansieret alkoholbehandling. Det svarer til at mændene udgør 68 pct. af alle i offentligt finansieret alkoholbehandling. Fordelingen mellem kønnene var den samme i 2008.

Antallet af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er desuden steget for begge køn i forhold til i 2008. For kvinder er der sket en stigning på knap 2.000 personer, mens der for mænd er sket en stigning på over 3.000 personer fra 2008 til 2018, *jf.* Figur 5.

Figur 5 Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, opdelt på køn i 2008 og 2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

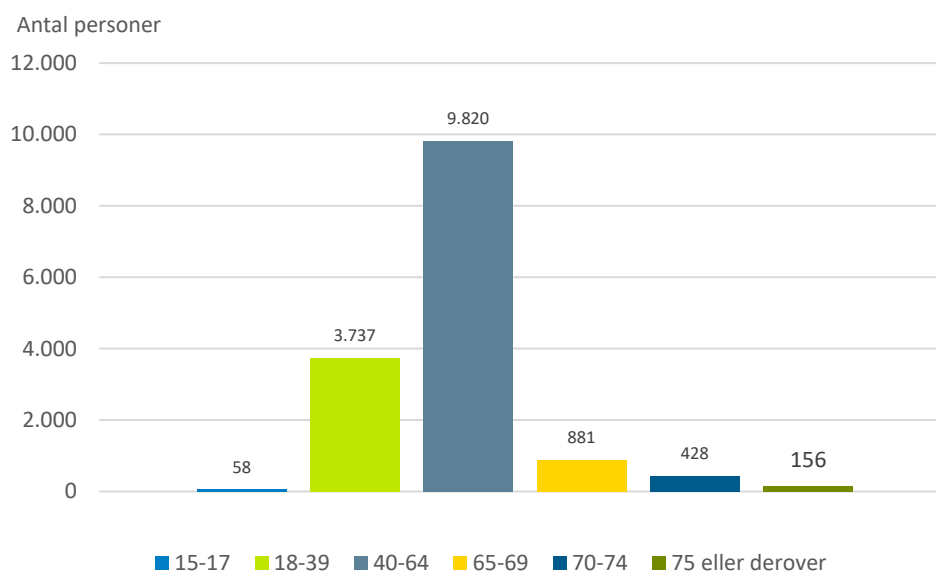
Note: Antallet af unikke personer i behandling inkluderer både personer med oplyst CPR-nummer og personer, der er i anonym alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år. Antallet af personer der var i alkoholbehandling i 2018, er defineret som alle unikke borgere, der er indskrevet i alkoholbehandling i år 2018 samt alle borgere, der blev indskrevet før år 2018, men som først blev udskrevet i løbet af 2018 eller senere. Det bemærkes, at personer med uoplyst køn ikke indgår i opgørelsen.

En stor andel af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er mellem 40 og 64 år

Størstedelen af personerne i offentligt finansieret alkoholbehandling er 40-64 år *jf.* Figur 6. I 2018 er godt 9.800 personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i aldersgruppen 40-64 år.

Det næststørste antal er i aldersgruppen 18-39 år, hvor der i 2018 er godt 3.700 personer. I aldersgruppen 65-64 år er der knap 900 personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i 2018, mens der i de øvrige aldersgrupper er under 500 personer.

Figur 6 Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling, opdelt på aldersgrupper, 2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Alder er opgjort som personens alder ved indskrivning i alkoholbehandlingen. Alderen beregnes på baggrund af borgerens CPR-nummer og indskrivningstidspunktet. Antallet af unikke personer i behandling inkluderer kun personer med oplyst CPR-nummer. Antallet af personer der var i alkoholbehandling i 2018, er defineret som alle unikke personer med oplyst CPR-nummer, der er indskrevet i alkoholbehandling i år 2018 samt alle personer, der blev indskrevet før år 2018, men som først blev udskrevet i løbet af 2018 eller senere. Det er kun personens første indskrivning i offentligt finansieret alkoholbehandling, der er inkluderet.

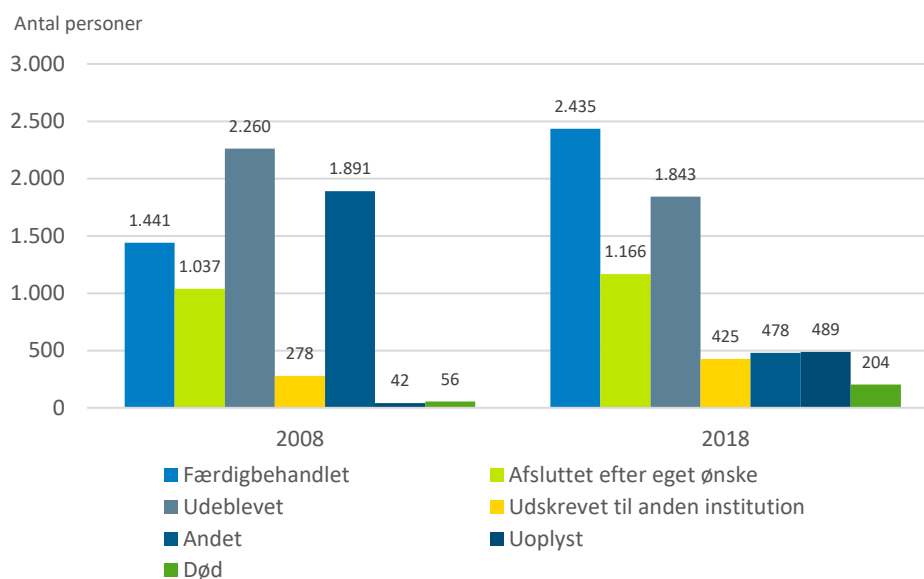
Flere personer er færdigbehandlede når de afslutter alkoholbehandling

Siden 2008 er der sket en stigning i antallet af personer, som er færdigbehandlede når de afslutter den offentligt finansieret alkoholbehandling, *jf.* Figur 7. I 2008 er godt 1.400 personer færdigbehandlede, mens der i 2018 er godt 2.400 personer færdigbehandlede.

Personerne registreres som værende færdigbehandlede når det vurderes, at der ikke længere er behov for behandling i forhold til personens alkoholproblemer¹. Det udelukker ikke, at personerne kan komme i offentligt finansieret alkoholbehandling på et senere tidspunkt.

I 2018 er den næst hyppigste afslutningsårsag, at personen er udeblevet, med omkring 1.800 personer, og dernæst at borgeren er afsluttet efter eget ønske, knap 1.200 personer. Antal personer med afslutningsårsagen 'Andet' er desuden faldet fra 1.891 personer i 2008 til 478 personer i 2018.

Figur 7 Antal personer der har afsluttet offentligt finansieret alkoholbehandling, opdelt på afslutningsårsag i 2008-18

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Opgørelsen viser antallet af unikke personer, der er udskrevet i året med den givne afslutningsårsag. Antallet af personer, der blev udskrevet fra offentligt finansieret alkoholbehandling i f.eks. år 2018 dækker over alle personer, der blev udskrevet i perioden 1. januar 2018 til og med 31. december 2018. Antallet af unikke personer i behandling inkluderer både personer med oplyst CPR-nummer og personer, der er i anonym alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år. Afslutningsårsagen 'Andet' omfatter følgende: fraflyttet, udskrevet til egen læge, udskrevet til hospital og andet.

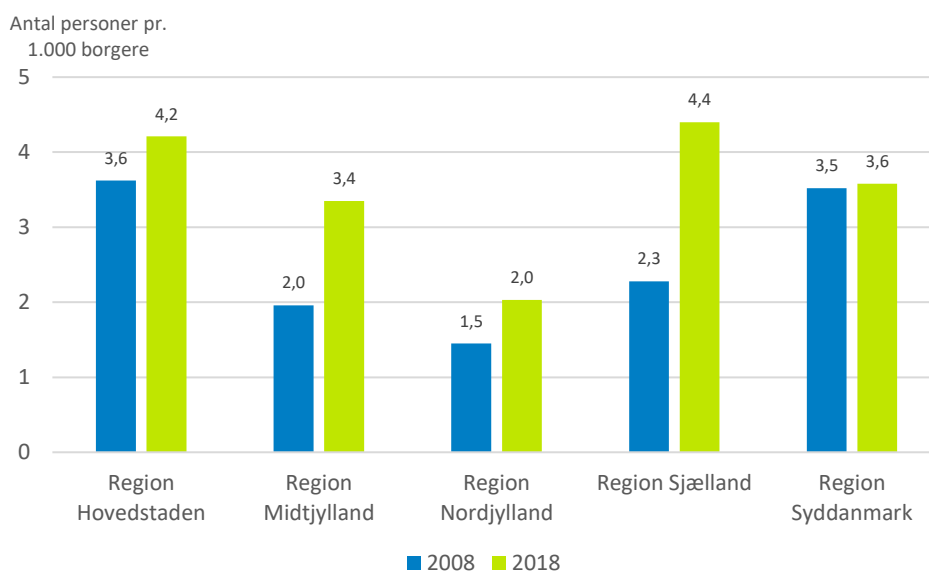
¹ Fællesindhold for registrering af alkoholmisbrugere i behandlingen (<https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/andre-analyser-og-rapporter/alkoholstatistik>)

Væsentlig stigning i antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i fire ud af fem regioner

I 2008 er det højeste antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling i Region Hovedstaden, mens det laveste antal personer i alkoholbehandling pr. 1.000 borgere er i Region Nordjylland. I 2018 er det højeste antal personer i behandling pr. 1.000 borgere i Region Sjælland, mens det laveste antal fortsat er i Region Nordjylland *jf.* Figur 8.

Antallet af personer i offentligt finansieret behandling er steget på tværs af alle fem regioner siden 2008, og den største ændring er sket i Region Sjælland, hvor antal personer i alkoholbehandling pr. 1.000 borgere er steget fra 2,3 i 2008 til 4,4 i 2018.

Figur 8 Antal personer i offentligt finansieret alkoholbehandling for perioden 2008-2018, opdelt på bopælsregion

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Antallet af unikke personer i behandling inkluderer både personer med oplyst CPR-nummer og personer, der er i anonym alkoholbehandling. Da personer kan indskrives anonymt i alkoholbehandling, skal det derfor bemærkes, at den samme person kan optræde flere gange samme år. Antallet af personer der var i alkoholbehandling i 2018, er defineret som alle unikke borgere, der er indskrevet i alkoholbehandling i år 2018 samt alle borgere, der blev indskrevet før år 2018, men som først blev udskrevet i løbet af 2018 eller senere. Bopælsregion for personer i alkoholbehandling er opgjort på indskrivningstidspunktet. Kategorien 'Ukendt region' dækker over borgere med ugyldige kommunekoder samt borgere med bopæl i Grønland. Det er kun borgerens første indskrivning i offentligt finansieret alkoholbehandling, der er inkluderet.

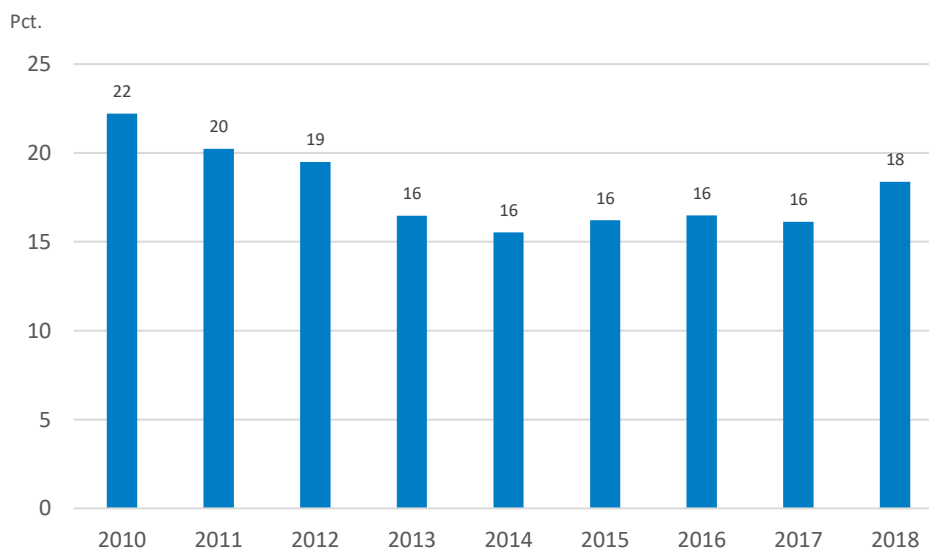
Omkring 20 pct. af personer i offentligt finansieret alkoholbehandling er i samtidig medicinsk alkoholbehandling

I 2018 modtog 18 pct. af personerne indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling også samtidig medicinsk behandling med et af lægemidlerne godkendt til alkoholbehandling dvs. Antabus, Campral, Naltrexon eller Nalmefen. Dette er en stigning i forhold til de tidligere år, hvor andelen har ligget på 16 pct. siden 2013 *jf.* Figur 9.

Det skal bemærkes, at opgørelsen kun dækker over borgere, der har indløst en recept på ét af de godkendte lægemidler til alkoholbehandling. Da borgerne også kan modtage medicin på selve behandlingsstederne må de nedenstående andele betragtes som et mindste estimat.

I det Nationale Alkoholbehandlingsregister registreres det også hvis personerne modtager medicin til alkoholbehandling på behandlingsstedet. Ifølge indberetningerne til registeret modtog 257 personer medicin på de offentlige alkoholbehandlingssteder i 2018, svarende til 1 pct. af personerne indskrevet i behandling.

Figur 9 Andel borgere i offentligt finansieret alkoholbehandling, der samtidig modtager medicinsk alkoholbehandling i perioden 2010-2018

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Opgørelse over antallet af personer, der har indløst en recept på ét af de fire godkendte lægemidler til alkoholbehandling (Disulfiram, Acamprosat, Naltrexon og Nalmefen) i perioden fra tre måneder før de starter i offentligt finansieret alkoholbehandling til de bliver udskrevet fra behandling.

Bilagstabel 1 Personer i offentligt finansieret alkoholbehandling pr. 1.000 borgere

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal personer i behandling pr. 1000 borgere	2,8	3,0	3,2	3,2	3,4	3,4	3,4	3,6	3,6	3,6	3,7
Antal personer i anonym behandling pr. 1000 borgere	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Antal personer i behandling første gang pr. 1000 borgere	1,3	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,7	1,6	1,7	1,7

Kilde: Det Nationale Alkoholbehandlingsregister (pr. 4. juli 2019), Sundhedsdatastyrelsen.